

כך התפרק פרוק

הדמות הקומית

כפי שציירה בעתונת קאהיר, מייד אחרי המהפכה: פארוק כונה כאיש הרקדניות, הקלפים והתחפושות.

סביבות נגבה ובגב, והוא עצמו התגנדר במדי המפקד העליון, הגיעו לחזית ידיעות על בילויי הפראים במועדוני-הלילה של קאהיר ואלכסנדריה. כאשר התגלה, כי לי צבאו סופק נשק קלוקל, ידעו הקצינים לקבוע שהנשק ניקה בול עלידי מקורבי ה-מלך, וכי אלה צברו הון מן העיסקות. קצין נים צעירים נשבעו, כי בשום למצרים יסלקו את המלך הרקוב. ביניהם היה רב-סרן בשם גמאל עבד-אל-נאצר.

השבועה התגשמה כעבור ארבע שנים, כי מהפכת יולי 1952. במקום ארבעת הטנקים הבריטיים הקיפו עשרות טנקים מצריים את ארמונו. פארוק לבש מדים של אדמירל מצ-רי, עלה על היאכטה הפרטית מחווסטה, ויחד עם אשתו השנייה וילדיו יצא לגלות באירופה. הוא מת שם, כפי שהתבטא השבוע עתונאי צרפתי שהכירו בימי זוהרו, שכוח אל ואדם.

הם התפורו באפס-מעשה. כמה מהם בכו בדמעות של בושה וכעס. אחד מהם היה סרן צעיר בשם גמאל עבד-אל-נאצר. סגן-אלוף בשם מוחמד נגיב הגיש בורבמקום את הת-פטרותו מן הצבא.

אבל ה-4 בפברואר 1942 עבר בשקט. איש לא שם לב כי ביום זה מת המלך הצעיר והיפה.

★ ★ ★

שבועה בחזית

ה איש שנותר לשבת על כס-המלוכה ה-מצרי אחרי אותו יום היה אדם מוכה, יצור שתיקב את עצמו על כי נכנע — אך לא היה מסוגל להתקומם נגד מכניעיו. הוא חיפש פיצוי בתענוגות.

האיש שקודם לכן נשמע לעצותיו של ראש אל-אזהר, לקח עתה ליועץ ולאיש-אמונו סרסור-וונות איטלקי, העניק לו תואר באשא והטיל עליו לספק את תאוותיו ה-פרועות ביותר. פארוק הנערץ הפך להיות פארוק השמן והמקולל. תחילה ידעו על ה-שינוי רק אנשי החברה הגבוהה של מצרים, שראו אותו לעתים קרובות במועדוני-הלילה או ליד שולחנות ההימורים. המלך הירבה לבלות בחברת נשים, ביזבז סכומי ענק ליד שולחנות ההימורים.

אך סיפורי מעלליו הגיעו גם להמונים הרחבים. כאשר נוגן ההימנון המלכותי, והר-פיצה על המסך תמונתו של פארוק, בתום כל הצגת קולנוע, היו החיילים האנגלים ש-בקהל שרים בקול רם, לצלילי ההימנון ה-לאומי: קינג פארוק קינג פארוק. ינעל אבוק, ינעל אבוק. כלומר: המלך פארוק המלך פא-רוק, יקולל אביך יקולל אביך. והקהל המצ-רי לא הגיב. פעם, בצאתו מהצגת קולנוע, זוהה פארוק עלידי הצופים. אך במקום קריאות-ההידד של ימים עברו, נשמעו קרי-אות בוז.

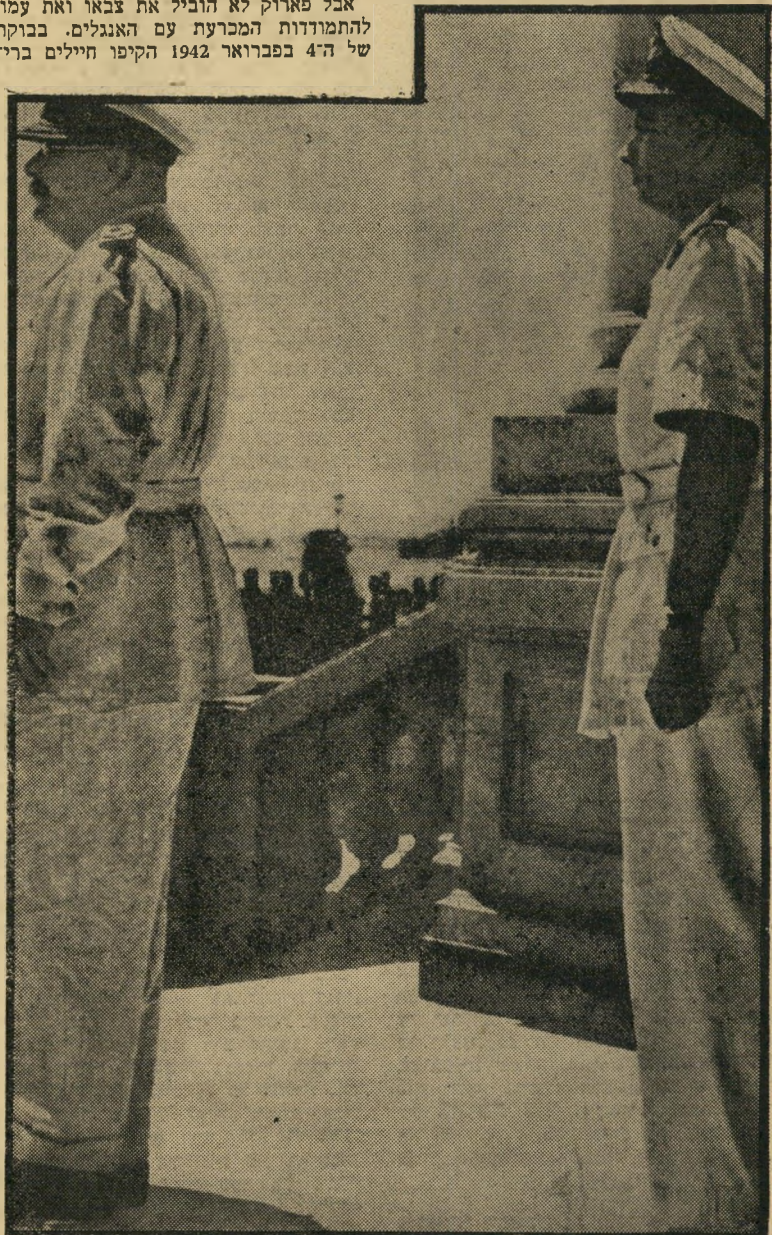
סופר כיצד היה מופיע במועדוני-לילה, סוקר את הנשים הנוכחות בו, ושולח את עוזרו להזמין אחת מהן לשולחנו. רק מע-טות העזו לסרב. כאשר נפרדה אחותו ה-יפהפיה פאוזיה מבעלה, השאה מוחמד רזא של איראן, וחזרה לארמון אחיה בקאהיר, החלו מרגלים כי הוא הלך בדרכי הפרעונים וחי עמה. כאשר החל מופיע במשקפים כהים, נאמר מיד כי המשקפים באו רק כדי להסתיר את עין הזכוכית שלו. שכן קצין המשמר שלו זקר אותו בעינו, לאחר שה-מלך לקח ממנו את ארוסתו.

לשעה קלה, ב-1948, נידמה היה כי הצ-ליח להחזיר את עטרתו ליושנה. היה זה בעת שצויה על צבאו לפלוש לארץ-ישראל. אולם שעה שחייליו נלחמו, כותרו ומתו ב-

לראות בהם כובשים זרים, יותר מאשר לר-חמים להצלת העולם החופשי. להיפך: אויבי האנגלים נראו להם כידידיהם. כאשר ניסה גנרל מצרי לברוח אל הגרמנים, בעזרתו של פארוק, הצליחו האנגלים לעצור לפני ההמראה. כתגמול, פירקו את המנועים של כל מטוסי חיל-האוויר המצרי. הקצינים ה-צעירים רתחו מי העקבון הצורב. "נגקום את נקמתך, יא פארוק!" נשבעו.

אבל פארוק לא הוביל את צבאו ואת עמו להתמודדות המכרעת עם האנגלים. בבוקר של ה-4 בפברואר 1942 הקיפו חיילים ברי-

שלת וישי הצרפתית, הביע פארוק בפומבי את אי-שביעות רצונו, על שלא נשאל על החלטה זו ועל שלא התייעצו עמו לפני ש-מסרו את ההודעה לווישי. בהשראת מחאה זו פרצו מהומות-רחוב בקאהיר. סטודנטים מאז-אזהר ומהאוניברסיטה החילונית על שם אביו פואד, הפגינו נגד הממשלה, קראו לחי המלך "משחרר העם המצרי". הם נשאו כר-

רגע ההדחה

פארוק ניצב על מדרגות ארמון ראס אל-תיך באלכסנדריה, לבוש מדי אדמירל מצרי, לפני רדתו אל המעגן הפרטי, בו עגנה היאכטה מהרוסה. היה זה סוף שושלת מוחמד עלי האלבאני. מנלות זו לא שב לארצו.

זות שהזמינו את היטלר ומוסוליני להיכנס לקאהיר ולשים קץ לכיבוש האנגלי. פארוק דרש את התפטרותו של ראש ה-ממשלה, חוסיין סירי, מתוך כוונה למנות במקומו את עלי מאהר.

★ ★ ★

טנקים כחצר הארמון

יה זה באחד הרגעים הקדורים ביותר של מלחמת העולם השנייה. צבא רומל ניצב בשערי אלכסנדריה, וניראה היה כי שום כוח לא נותר כדי שיעמוד בינו לבין כיבוש מצרים (ואחריה, ארץ-ישראל). בסימפוזיון פומבי במלון קונטיננטל, על דרכה של מצ-רים בעתיד המייד, הצהיר יועצו של פא-רוק, עלי מאהר: סופה של האימפריה ה-בריטית הגיע, על מצרים להתכונן לרגע ה-שיחזור.

לרגע זה ייחלו מצרים רבים, ובראשם מרבית הקצינים הצעירים של הצבא המצרי. מכיוון שהאנגלים נמצאו במצרים מכוח כי-בוש הארץ ב-1882, המשיכו מצרים אלה

טיים את ארמון עבדן — אותו ארמון ה-משמש עתה מישכן רשמי של נשיא מצרים. שעה שחיל-הרגלים האנגלי פירק את הנשק מידי המישמר המלכותי, ניצבו ארבעה טנ-קים מול מדרגות הארמון. שגריר בריטניה, סיר מיילס לאמפסון, צעד פנימה, בחברת ה-מפקד האנגלי המקומי, הגנרל סטון. השניים התפרצו לחזרו של פארוק, כש-הגנרל האנגלי נושא בידו אקדח שלוף. "אנו דורשים את פטורי הממשלה, ומינויו של נחאס במקומו!" פנה השגריר בתקיפות ל-מלך מצריים.

הראיון המשפיל ארך חצי-שעה. אך תוך פרק-זמן זה גשבר פארוק לחלוטין. הוא הרכין ראש בפני האנגלים, ולא שב יותר ללחום בהם. מיד אחרי צאת השגריר לאמפ-סון, קרא אליו המלך את מוצטפה אל-נחאס, הטיל עליו להקים ממשלה פרו-בריטית. כי אשר הגיעה הידיעה לקצינים הצעירים, הת-קהלו כמה עשרות ליד מועדונם בקאהיר. "נצעד לארמון!" קראו אחדים, "נגקום את נקמת המלך!"

פארוק ואשתו נארימאן על חוף הים בקאפרי, בידח-הדבש שלהם. אולם בני המקום ידעו, כי מאחורי דמות הבעל המסור, מנהל מלך מצרים אורח-חיים פרוע, מתהולל ומתמר בלי רטן.

הבדיחה העולמית